

Projev předsedy Senátu Miloše Vystrčila před taiwanským Legislativním dvorem:

Solidarita demokracií a obrana společných hodnot (01.09.2020)

Vážený pane předsedo Legislativního dvora Jou Si-kchune,

vážené členky a členové Legislativního dvora,

vážení kolegové senátoři,

vážené dámy, vážení pánové, vzácní hosté,

včera jsem ve svém vystoupení na Národní univerzitě Chengchi poměrně podrobně mluvil o podobnostech našich osudů, mluvil jsem o úsilí, které bylo třeba vynaložit a které je třeba vynakládat, abychom mohli žít ve svobodě a demokracii.

Vyzýval jsem také ke vzájemné solidaritě demokracií a obraně našich společných hodnot.

Chválil jsem mladé lidi v obou našich zemích za to, že se zajímají o společenský život a že nejsou lhostejní ke střetům zájmů politiků, k netransparentnosti apod.

Dnes mám možnost vystoupit před nejvyšším zákonodárným sborem Taiwanu, před taiwanským Legislativním dvorem. Velmi si toho vážím a děkuji za tuto příležitost.

Přijeli jsme k Vám z českého Senátu ve velmi silném zastoupení a rád bych Vám alespoň krátce představil své kolegy.

Začnu prvním místopředsedou Senátu kolegou senátorem Jiřím Růžičkou, člověkem svobodomyšlným a velmi erudovaným v oblasti vzdělávání. Byl například ředitelem pražského prestižního gymnázia Jana Keplera a v mládí vynikajícím sportovcem.

Senátor Pavel Fischer je předsedou zahraničního výboru Senátu a je to on, se kterým jsem cestu sem k Vám na Taiwan nejvíce diskutoval a probíral a který toho pro úspěch naší cesty k Vám na Taiwan mnoho odpracoval.

Senátor Lumír Kantor je předsedou zdravotního výboru a Vy asi tušíte, proč měl velký zájem se cesty zúčastnit. Je dlouholetým primářem novorozeneckého oddělení, velmi ho zajímá Vaše zdravotnictví, a to nejen kvůli tomu, jak excelentně zvládáte koronavirovou pandemii.

Senátor Petr Šilar je předsedou významného senátorského klubu křesťanských demokratů a velmi zkušený politik s hlubokou znalostí zemědělské problematiky, která je podložena praktickou zkušeností.

Senátor Lumír Aschenbrenner je místopředsedou hospodářského výboru, je milovníkem originálního umění a jako občan Plzně i hrdým propagátorem plzeňského piva.

Senátor Tomáš Goláň je místopředsedou ústavně-právního výboru a velkým znalcem daňové problematiky, je člověkem velmi přímým a otevřeným.

A konečně senátor Pavel Štohl je místopředsedou výboru pro vzdělávání, člověkem se zkušenostmi z akademického světa a prorektorem soukromé vysoké školy ekonomické.

Také mi dovoďte, abych Vás srdečně pozdravil za celý český Senát, za naši horní komoru českého Parlamentu, kterou, jak často opakuji, osobně považuji za nejdemokratičtější a nejsvobodnější instituci v Česku. Zároveň také s hrdostí připomínám, že tuto naši cestu k Vám na Taiwan při hlasování v Senátu podpořilo 50 z 52 přítomných senátorů. Tedy 96 % přítomných senátorů.

Vážené členky a členové Legislativního dvora, dámy a pánové.

Pravděpodobně jste si všimli, že pokud hovořím o českém Senátu, zároveň obvykle také připomínám, že se jedná o horní komoru českého Parlamentu. Z toho tedy plyne, že u nás v Česku máme kromě horní komory Parlamentu i komoru dolní – Poslaneckou sněmovnu. Tedy, že náš Parlament je dvoukomorový. Zatímco členů horní komory – senátorů je celkem 81 a jsou voleni většinovým systémem za každý obvod jeden senátor, členů dolní komory – poslanců je celkem 200 a jsou voleni na základě poměrného volebního systému.

Každá z komor má potom v našem parlamentním systému jiné postavení dané ústavou a platnými zákony.

Neříkám to zde na půdě Vašeho Legislativního dvora ani tak proto, abych Vás seznámil s naším politickým uspořádáním, nýbrž zejména proto, že je z toho zřejmé, že v různých zemích může mít a často má fungující demokracie různé podoby. Například u Vás máte jednokomorový parlament, ve kterém je podle mých informací větší část členů volena většinovým a menší část na základě poměrného volebního systému.

Nutně se tedy nabízí otázka, jak se tedy pozná, který demokratický systém funguje lépe a který hůře, jak se pozná, který demokratický systém je ten správný, respektive, který je ten nejsprávnější?

Osobně jsem přesvědčen, že podoba funkční demokracie může být různá a že jeden univerzální demokratický systém, který je vhodný a nejlepší pro všechny státy světa, neexistuje a ani existovat nemůže. Je to jednoduše dáno tím, že my sami jsme v různých místech tohoto světa různí. Máme různé zvyky, různé tradice, různou historii, různé vlastnosti, různé priority a v tom výčtu našich odlišností bych mohl ještě dlouho pokračovat.

Funkční demokracie se totiž nepozná podle počtu komor nebo velikosti zákonodárského sboru.

Pro funkční demokracii, ve svobodném a demokratickém světě, je rozhodující jiné kritérium. Ve funkční demokracii, ve svobodném a demokratickém světě, je a musí být člověk a jeho život tou nejvyšší, opakuji, nejvyšší hodnotou.

Právě proto je důležitá existence rámce, který člověka chrání, nikoliv omezuje, ostrakizuje nebo mu nařizuje, co si smí a co si nesmí myslet nebo co může a co nemůže říkat nebo dělat.

A kde jinde než na půdě Legislativního dvora, na půdě Vašeho parlamentu bychom o tom měli mluvit. Zákony bychom přece neměli přijímat proto, abychom iniciativu lidí a jejich přirozenou touhu po svobodě omezovali. Naopak, zákony, které přijmeme, by měly chránit a pečovat o ty, kteří chtějí žít ve svobodě a v demokracii. Zákony by měly zajišťovat občanům jistotu dodržování základních práv a svobod, jistotu ochrany před těmi, kteří je porušují nebo dodržovat nechtějí.

Zákony by měly dbát o naše bezpečí, o naše zdraví, o ochranu prostředí, ve kterém žijeme. Zákony by měly myslet na staré i mladé, měly by vytvářet prostor pro přístup ke vzdělání, k informacím, k zajištění dobré péče pro ty, kteří to potřebují.

Zákony by také měly co nejméně omezovat svobodného a tvůrčího ducha, podnikavost a možnosti originálních přístupů a prezentací.

Napsat a schválit dobrý zákon je obtížné a vyžaduje to pracovitost, zkušenost a pokoru. Zrušit špatný nebo zbytečný zákon je možná ještě těžší. Nevím, jak je to u Vás, u nás mi připadá, že zejména v poslední době zbytečných zákonů a nařízení neustále přibývá.

Není rolí nikoho jiného než rolí zákonodárců, aby měli zároveň na paměti, že každý zákon je pouze nedokonalým popisem toho, jak bychom chtěli, aby společnost fungovala. V demokracii demokraticky, v totalitě totalitně.

A protože všichni víme, že každý popis objektivní reality, každý výčet předpisů nutně je a musí být nedokonalý, vystupuje nakonec opět do popředí zásadní úloha demokratických principů nebo, chcete-li, definování základních hodnot a přirozeného respektu k nim.

Z tohoto důvodu jsem přesvědčen, že role demokratických parlamentů, role demokratických legislativních dvorů, horních i dolních komor na celém světě spočívá, kromě popisovaného schvalování zákonů, také právě v obhajobě demokratických principů.

Obhajoba demokratických principů totiž není ničím jiným než obhajobou a ochranou svobodné demokratické duše našich společností.

Jsem přesvědčen, že je povinností každého demokrata podporovat všechny, kteří hájí demokratické principy a někdy za nelehkých podmínek budují demokracii.

Jsem proto velmi rád, že jsme v rámci naší senátní parlamentní diplomacie mohli za Vámi přijet, abychom si navzájem vyměnili zkušenosti, podpořili se a rozšířili vzájemnou spolupráci.

V roce 1963 se americký prezident John Fitzgerald Kennedy ve svém slavném projevu „Ich bin ein Berliner“ jednoznačně vymezil proti komunismu a utlačujícím režimům a podpořil obyvatele Západního Berlína. Svoboda je nedělitelná, řekl, a pokud je na světě jeden člověk zotročen, nejsme ani my svobodní. Větou „Ich bin ein Berliner“ pak vyslovil svoji podporu Západnímu Berlínu a nejvyšší hodnotě svobody.

Dovolte mi tedy nyní, abych i já vyslovil osobně svoji podporu Taiwanu a nejvyšší hodnotě svobody, abych skončil své dnešní vystoupení tady u Vás v Legislativním dvoře, tady u Vás na Taiwanu, možná skromnějším, ale stejně důrazným prohlášením: „Já jsem Taiwanec.“ Wo shi Taiwan ren.

Přeji Vám svobodnou, pravdivou a spravedlivou budoucnost. Je to na Vás.